

тук влияние на Хитов, а от друга е повлияла несъмнено и целенасочената пропаганда на възникналата ранна дружинка или комитет, действал в началото на 60-те години на XIX в. Именно формация негов приемник се нагърбва с подготовката за въстание през 1867 г. и има грижата при появата на външната чета в Сливенския балкан да се свърже с нея и всячески да я подпомага независимо от риска. Избирането на Сливенския балкан за средоточно място на въстаническите сили с положителност е съобразено с потенциала и възможностите на местното ядро от революционни сподвижници. Изборът се предопределя и от преценката на Г. Раковски, че в този дял на Стара планина по традиция излизат и действат много хайдушки чети. Благоприятно е и разположението на духа на българите в района, отразяващо културно-историческата самобитност на Сливенския край, свързана с фолклорно-митологическите представи за Сливенската планина и с народния култ към бунтовниците - закрилници.⁷⁸ А и оживените стопански връзки и пътувания на сливенски търговци извън България допринасят вътрешните дейци - симпатизанти на Раковски и на П. Хитов в града, да са в курса на плановете на политическата емиграция.

По-особената координираща роля на местния революционен комитет в Сливен долавяме косвено от един неразтълкуван до сега документ от лятото на 1867 година. Оказва се, че след оттеглянето на Хитовата чета от Сливенския край, пратеник навярно на местния комитет предприема пътуване до Цариград, за да информира д-р Васил Караконовски - един от високопоставените сънародници, посветени в тайните на четническите плановете. Този лекар, родом от Ловеч, служещ в руското посолство в Цариград, в писмо от 25 август с.г. споделя с близкия си Найдено Геров доверително научените новини от Сливен. В писмото си Караконовски пише лаконично: "Нарочно е пратен челяк от Сливен да ми каже, че има два месеца, откакто ся е загубил Панайот с 20 души; той казал, че отива къде Пловдив; затуй пратеното писмо стои в Сливен. Известете Даскалова какво да прави. Имало около 400 души около Сливен."⁷⁹

По всяка вероятност останалото в Сливен писмо е било предназначено за главния войвода Хитов и е съдържало някакви указания от страна на Добродетелната дружина, с която са свързани и Н. Геров, и самият Караконовски. И въпреки значителното закъснение, сливенските отговорни лица намират за нужно да обяснят по този канал защо писмото не е връчено по предназначение и да докладват за оттеглянето на Хитовата чета. Всъщност едва ли са имали по-рано възможност за прашане на човек с подобна мисия, като се знаят извънредните мерки на Високата порта след като Ф. Тотю и П. Хитов минават Дунава и навлизат в България.

Отразената в цитирания документ намеса на В. Караконовски в събитията, прибавена към познатата активна роля на Никола Даскалов от Варненското руско вицеконсулство и съпричастността и отличната информираност на Н. Геров за всичко случило се, подсказват според нас една до известна степен самостоятелна насърчителна позиция от страна на тези българи на руска дипломатическа служба към четническото движение на сънародниците. Тя само донякъде е в синхрон с политиката на Добродетелната дружина в този исторически момент.